

her; tværtimod, hvis de ærede Forslagsstilleres Forslag, navnlig i dets anden Form, var gaaet igennem, vilde det have vakt ikke saa lidt Animositet vistnok ogsaa blandt de ærede Herrer's egne Meningsstæller. Det er altsaa et Forslag, man skal søge at faa igennem, og saa forekommer det mig ikke, at der er nogen som helst Tvivl om, at den første Form i enhver Henseende maa siges at være den heldigste. Det gælder jo om at faa denne Reform igennem det høje Landstings Skærsild, og derfor er det vist heldigt, at den bliver saa knap som vel paa nogen Maade muligt. De to senere Forslag indeholde jo alt, hvad der staar i det første og desuden en Del mere, men naar man vil have en Traad igennem et Naaleøje, gælder det om, at Traaden ikke er for tyk. Jeg tror derfor, de ærede Forslagsstillere vilde gøre vel i at vende tilbage til den første Form, og selv denne er maaske ogsaa en lille Smule for vid. Jeg tror nok, man maa indrømme, at det er en vel betydelig Frihed, der gives Præsterne til ganske efter eget Tykke at nægte at vie Folk, der høre til Folkekirken. Det vilde dog maaske være at gaa noget for vidt. De Tilfælde, som virkelig besvære Præsterne's Samvittigheder, ere af en særlig Art og ikke overmaade mange, og jeg kan derfor ikke tro andet, end at man meget vel ved nærmere Overvejelse kunde finde en Form, som rummede disse Tilfælde, saaledes at Præsterne fik en rimelig, men ikke urimelig Frihed. Naar det ærede Medlem fra Stubbekøbing (N. J. Larsen) mente, at en saadan Ret for Præsterne vilde være noget ganske uhørt og noget hidtil ikke kendt, og at man derved vilde komme ind paa Spørgsmaal om Kirketugt, som ikke hidtil har været fremme, saa er det en Sag, som han vel som Jurist forstaar langt bedre end jeg, der ikke har studeret Lovstederne; men det er mig dog bekendt, at Præsterne i et fra et kristeligt Synspunkt ganske anderledes alvorligt Spørgsmaal have Ret til at vægre sig ved at forrette en kirkelig Handling, idet de kunne nægte at tage Medlemmer af Folkekirken til Alters. Det er blevet mig sagt af en gejstlig, og jeg tvivler ikke paa, det er rigtigt, at en Præst kan nægte at tage Medlemmer af Folkekirken til Alters mod Rekurs for vedkommende til Bisp og Provst. Men naar en Præst ligefrem kan nægte Medlemmer af Folkekirken Sakramenterne, forekommer det mig, at det vilde være langt mindre vidtgaende, om Præsten under visse Omstændigheder — jeg antager mod samme Rekurs — skal kunne

nægte dem Adgang til et Gode som kirkelig Vielse, der ikke paa nogen Maade fra et religiøst Synspunkt kan stilles lige med Sakramenterne. Jeg ser altsaa ikke, at denne Frihed, som Præsterne ved det foreliggende Forslag ville faa, vil være af nogen saa aldeles eksorbitant og usædvanlig Natur. De have paa et andet og langt væsentligere Punkt en saadan Frihed, men ikke en ubegrænset Frihed, som de efter Behag kunne misbruge, hvorfor der ogsaa er sørgt for, at der er to Instanser til den endelige Afgørelse. Jeg tror derfor, at den rette Vej at gaa i denne Sag vil være den at holde sig væsentlig til Forslagsstillernes første Lovforslag, men noget at indskrænke den Frihed, som Præsterne efter dette skulde have. Der er vel gjort gældende fra forskellige Sider, at saa vilde man jo dog havne i, at Præsten kunde komme til at handle imod sin Overbevisning, men dertil vil jeg svare, at det for det første vil gælde et væsentligt mindre Antal Tilfælde, og at en Del Tilfælde sikkert vilde være saadanne, hvor Præsten vægrer sig ikke af reelle, berettigede Grunde, men af Lune, Dømmesyge eller sligt, som det ikke er værd at tage Hensyn til; for noget saadant kunne Præsterne ikke kræve Beskyttelse.

Ordføreren for Forslagsstillerne (*Svend Høgsbro*): Jeg maa paa Forslagsstillernes Vegne takke det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (H. Holm) for den Tilslutning, han har givet vort Forslag. Det var unægtelig ikke andet, end hvad vi havde ventet efter hans Stilling til Forslaget tidligere. Jeg skal ligeledes takke de to ærede andre Medlemmer, som, om de end ikke have udtalt sig for Forslagets nuværende Form, saa dog have bidraget til Spørgsmaalets Løsning, nemlig det ærede Medlem for Holbæk Amts 4de Valgkreds (Krabbe) og den sidste ærede Taler (Wagner), idet de jo have taget Ordet for at vende tilbage til det, der var vor oprindelige Tanke, da vi for 1½ Aar siden indbragte vort Forslag om det valgfri borgerlige Ægteskab. Jeg kan dertil kun sige, at jeg vilde have sat Pris paa, om de Herrer, der ogsaa den Gang sad i Tinget, da havde taget Ordet for vort Forslag. Det er da muligt, at det ikke vilde have stillet sig for os, som det nu har gjort, at det var rettest at følge den ærede daværende Ministers Anvisning og gaa over til det Forslag, der kom i Fjor. Det blev jo bebrejdet os af det ærede Medlem for Holbæk Amts 4de Valgkreds. Han kaldte